Typografi & ombrydning

I starten brugte de forproducerede overlæg, men fandt nye overlæg på hjemmesiden og fik printet ud. Erfaringen var at alle var meget fornsjede over den og meget optagede af at sidde med den. De nådet ikke at lære at skifte overlæg, men holdningen er at det vil de sagtens selv kunne lære.

Det tager lang tid at producere overlæg selv.

Nogie at de unge mennesker der ikke kan benytte en pc, vil kunne bruge en Tactonom Reader. God i et specialpædagogisk tilbud. IBOS vil søge at købe en. Ti unge mennesker har afprøvet den.

Region hovedstaden har indkøbt to Tactonom Reader og ei i gang med at afprøve.

Kan Refsnæs printe overlæg til Tactonom Reader?

Hvem kan være ansvarlig for et projekt til at udvikle overlæg?

AD.

Nyt fra vores respektive arbejdspladser

Punktuddannelse i fuld gang i samarbejde med Refsnæs, så indholdet også inkluderer børn og punkt. Desværre har Dorte Larsen værer indisponibel, så Tine har primært stået for undervisningen selv i denne omgang.

Deltagelse i nyt netværk: NOVIR - Tactile reading and Braille professionals.

The networks will ensure the sharing and development of expertise across the countries in NOVIR in small and vulnerable areas in the field of low vision.

(NOVIR – Nordic Visual Impairment Network is a No

co-operation in the field of visual rehabilitation. The network consists of national vision rehabilitation institutions from Denmark, The Faroe Islands, Finland, Iceland. Norway and Sweden.

Snak om de andre nordiske lande bruger LaTex til matematik? Tine tager det op til NOVIR- forum. Hele området omkring matematik og blinde børn – hvem løfter

Der har været et par borgere, der har fået undervisning i de nye punktforkortelser, og undervisningsmaterialet Begynderbog 1-5 bliver med jævne mellemrum efterspurgt af synskonsulenter m.m. fra hele landet.

ynscenter Refsnæs

•

og Undervisningsministeriet til et 1-årigt landsdækkende

mål-gruppen er børn og unge mellem 0-18 år med alvorlig synsnedættelse berunder blindhed med

behov for specialpædagogiske indsatser og undervisning

Projektet skal i samarbejde med Danske Tale-, Høre- og Synsinstitutioner (DTHS) udarbejde en national model for koordinering af målgruppens behov for indsatser, omsat tr en praksisnær køreplan for et forløb, hvis en kommune får et barn i målgruppen.

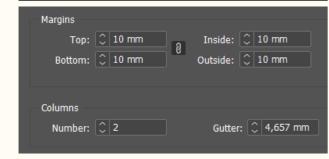
ejde i gang med Faglige miljøer internt på Refsnæ:

Refsnæs har fået en ny 3D-printer, der kan printe i fler farver. Det giver en masse nye muligheder.

Oorte Larsen har opsagt sin stilling. Der er ansat en

ny medarbejder i stedet for Dorte. Hun kommer sandsynligvis med i vores forum og med i punktnævne Det vides ikke helt, hvem der skal undervise eleverne kurserne fremover.

Grids Baseline Grid Colour: Grid Orange Start: 0 mm Relative To: Top Margin Increment Every: 13,2 pt View Threshold: 75%

Gestalt

Jeg bruger lukkethed ved at inddele og adskille de forskellige sektioner med en stiplet linje. Selve titlen på nyhedsbrevet er lukket ind i en boks. På hver side har vi samme elementer, der går igen, med den blå firkant i bunden. Ved den lighed mellem elementerne skaber jeg overskuelighed og kontinuitet i mit design.

Paragraph/character styles

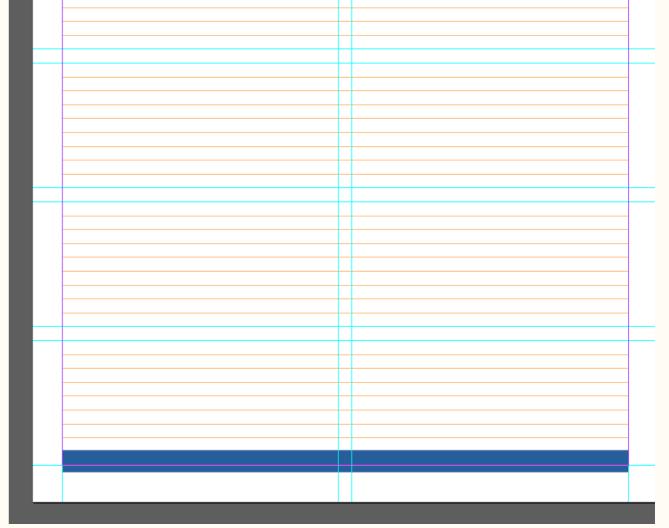
Brødtekst er på 11/13,2, imens de små mellemrubrikker er 12/13 og de store er 14/16,8

Baseline grid

Font størrelsen er 11pt, som gør leading 2pt højere end fonten. Derfor kan jeg ud fra min leading sætte baseline grid til at være det samme.

Margin & Gutter

Min margin valgte jeg at være 10 mm hele vejen rundt. Så den beholder sit udseende med tidligere nyhedsbreve. Jeg bruger min leading på 13,2pt til at være det samme på min gutter. Det hjælper med tekstens læsbarhed.

Guides

Da en A4 side er 297 mm i højde og mit indre margin er 277mm, kan der være 6 rows og 2 columns. Jeg vælger så at rykke den nederste margin op til at være 12, 257, da der alligevel sidder en blå kasse og spærrer for hvor der kan være tekst. På den måde holder guiden register og passer ind i mit baseline grid og margin.

Lille i test

Jeg laver en lille i test med min brødtekst. Jeg kommer frem til at det ikke er nødvendigt at ændre på min kerning, da Calabri allerede har en lille i kerning.

Udregning

Jeg tager brødtekstes skydning og ganger med 2. Det vil sige min luft er 26,4 - 13 (som mellemrubrik fylder) = 13,4 pt i rest til luft i alt. Luften fordeles 2/3 dele over og 1/3 del under. Det betyder 4,2 pt under og 9,2 pt over.

Create Guides

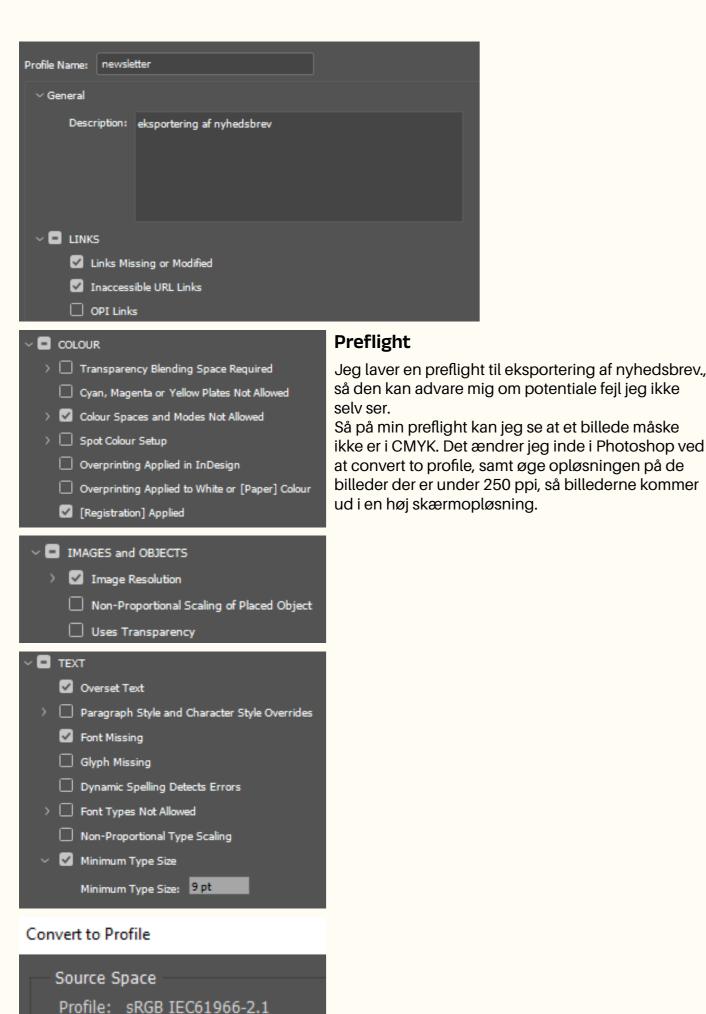
Rows	Columns
Number: 🗘 6	Number: 🗘 2
Gutter: 🗘 4,657 m	Gutter: (4,657 m)
Options Fit Guides to: Margins Page	

Utationsiequuntistiaicusamifac Utations equuntistia cusam fac

og er veα spørge aem. Projektet omfatter informationer på punkt.

Ibos

Tine er blevet tovholder for dette forum. I

Illustrationer

Der er to versioner af nyhedsbrevet; Et til tilgængelighed, hvor illustrationer ikke nødvendigvis er vigtige at have med, da vores målgruppe alligevel ikke ville kunne se billederne. Og et andet, hvor jeg har tegnet nogle små illustrationer, til at give mere liv i teksten.

Jeg tog inspiration af DUL figurenrne, som der bliver brugt på publikationer på synscenter refsnæs, men i en mere tegnet og blødere stil.

Text wrap

Jeg laver en figursats på mine illustrationer, hvor jeg vælger, at den skal detect edges, og så kan jeg derefter modificere, så teksten følger langs figursatsen.

Justifikation

Ved min justification har jeg justeret mellemrummene mellem ordene. På letter spacing og glyph scaling, har jeg mindst og højst 2% forskel i hver, for ikke at manipulere for meget med teksten.

Faktaboks

Derudover brugte jeg forstørrelsesglasset til en faktaboks.

	Minimum	Desired	Maximum
Word Spacing:	70%	85%	100%
Letter Spacing:	-2%	0%	2%
Glyph Scaling:	98%	100%	102%

